

DE USETE HELTE AF BÆREDYGTIG MODE

Bæredygtig mode er ikke blot et spørgsmål om tekstiler skabt via teknologisk forbedrede produktionsprocesser eller en retur til giftfri plantager af bomuld og hør, men burde også sikre at støtte lokale, nationale og internationale samfund. Sådan er tilfældet med denimfabrikken undersøgt i denne artikel, og således er det i de fleste produktionstunge områder. Synergien mellem forretning, medarbejdere, samfund og økonomi er vital, og burde på lige fod krediteres i brandingen af ”bæredygtig mode”.

I denne artikel har vi kontaktet ejeren af en portugisisk denimmanufaktur som laver jeans og denimjakker i økologisk bomuld for ”bæredygtige” brands på tværs af Europa, for at forstå de udfordringer hun og hendes ansatte står overfor midt i en modeindustri der vender sig mod bæredygtighed, en global pandemi og en finansiel krise der aldrig rigtig har forladt landet siden finanskrisen i 2008.

DENIMMANUFAKTUREN

Carla har siden hendes fars død i 2013 ejet og ledet en fabrik i Portugal der producerer denim lavet i økologisk bomuld. Det har været en eksportvirksomhed siden 2012 til det meste af EU og Norge – markeder der kan klare de højere priser der kræves af voksne og velbetalte medarbejdere, så som Carlas, og kvalitetsmaterialer. Som hun siger:

”Vores produkter er synonym med fair tøj lavet med passion og med socialt ansvar.”

Disse europæiske kunder, så som modebrandet JUST female, giver præference til mere bæredygtige produkter, og Carla leverer dem. Bæredygtighed og socialt ansvar som en markedsføringsstrategi for modebrands har især været fremtrædende i nordeuropæisk lande grundet forbrugernes krav. Tøj lavet med klimaet i tankerne er typisk produceret i genanvendte materialer så som polyester eller uld, en certificeret plante-baseret masse så som Lyocell eller Cupro, og økologiske tekstiler så som hør eller bomuld*.

Fabrikkens arbejdsstyrke består af over 90% kvinder, i ledelsen, administration, salg og produktion. Studier viser at ansættelsen af kvinder understøttet ikke blot individuelle husholdninger, men også lokalsamfundet generelt på måder ansættelsen af mænd ikke gør. Carla udtaler:

”Efter min mening, at ansætte kvinder er et spørgsmål om social bæredygtighed og et spørgsmål om talent. I en verden der er mere og mere kompleks skal løsninger og beslutninger være mere kreative og proaktive og vi har derfor brug for diversitet i perspektiver for at garantere bedre beslutninger.”

Som kvinde selv og en aktiv del af det lokale samfund, tager Carla ansvar for

sundheden af det lokale samfund ved at skabe fair løn og arbejdsvilkår i et land der stadig kæmper i kølvandet på finanskrisen i 2008.

FORHINDRINGERNE

Den portugisiske økonomi har haft en meget lang genopretningsperiode markeds kollapset der ødelagde selv supernationers økonomi og satte hele finansielle sektorer ud af kurs under den Finansielle Krise. Først efter ti år i 2017 og 2018 var der tale om bedring da landet fraskrev sig nogle barske IMF / EU-nedskæringsforanstaltninger i 2015. Men stadig den dag i dag mangler der offentlige udgifter og arbejdsmarkedsfrihed, ligesom der er høj ledighed blandt landets yngre generation, der holder Portugal fra økonomisk frihed.

”Vi arbejder og vi kultiverer værdier i vores medarbejdere så vi kan holde dem nær i selv de værste øjeblikke, for alle disse mennesker er en del af vores historie og vi kæmper alle for at overleve i et så hårdt samfund.” - Carla

Som pandemien bredte sig over Europa i foråret 2020, led den lille fabrik i Portugal også. Men en usynlig fjende for døren føltes det ikke forsvarligt at fortsætte den vante manufaktur og fabrikken var nødsaget til at lukke for en periode.

”En dag, efter så mange dage med nyheder om manglende værnemidler i vores hospitaler, besluttede jeg mig for at tale med vores ansatte, for vi kan altid hjælpe. Alle medarbejdere ville gerne deltage, og inden for et par dage var vi i gang med at producere beskyttende masker til vore lokale hospitaler.” – Carla.

Med en forsømmelse af deres lønnede manufaktur-opgaver for at hjælpe deres lokalsamfund, kæmpede hele arbejdsstyrken på fabrikken sammen om at skaffe essentielle værnemidler til kampen mod noget der var større end dem selv, fordi sundheden af lokalsamfundet er vitalt for sundheden af virksomheden.

De har siden returneret til deres normale produktion da hospitaler igen fik fyldt deres lagre med beskyttende værnemidler, men står klar til endnu en gang at hjælpe til hvis det skulle blive nødvendigt som Europa i øjeblikket lider under en anden og tilsyneladende meget større bølge af pandemien denne vinter.

HISTORIEN

En sådan fællesskabsånd og vilje til at kæmpe spejles i denimfabrikken historie. Historien begynder for lang tid siden med Carlas far, som startede en fabrik, da den han arbejdede på lukkede. Han havde startet drømmen med adskillige forretningspartnere, som gav op, da de blev konfronteret med realiteterne af at administrere en fabriksforretning. Mange af hans tidligere kollegaer gennem 40 år kom og arbejdede for ham, og deres historie sammen var med til at styrke deres

nuværende samarbejde. Som barn besøgte Carla ofte fabrikken, og hendes passion for familieforretningen var ikke til at overse. Efter endt uddannelse gik Carla ind i forretningen og lærte om værdikæden fra bunden af og op.

I august 2012 ramte tragedien. Under sommerferiedlukningen modtog Carla og hendes far en forfærdelig besked en varm søndag aften. En ildebrand var opstået i nabofabrikken, som producerede skosåler, og havde hurtigt spredt sig til alle andre virksomheder på vejen. Alt blev ødet af flammerne den dag, deres maskiner, deres materialer, deres familieforretning og deres historie. Alt var væk, og Carlas far vendte sig mod hende efter fornyet energi til at tilbagebringe familieforretningen. Tilbagevendt til fabrikken i aske, hjalp alle ansatte frivilligt Carla med at rydde op og redde alt, der var muligt. Carla udtaler:

”Jeg husker dette øjeblik rigtig godt, alle firmaets ansatte hjalp os og gav os troen på, at vi var stærke nok til at starte forfra igen.”

De lejede et tomt varehus ved siden af den gamle fabrik, og alle ansatte afbrød deres ferie for at rydde op og starte forfra, først ved at låne og senere købe maskiner, finde nye materialer til at masseproducere og samtidig tilpasse sig til det lille lejede varehus. Gennem kollektiv indsats var de i stand til at genåbne deres produktion blot dagen efter deres ferie ellers skulle have sluttet.

”Vi var kun forsinkede med én dag til vores genåbning efter ferien. Det var en meget hård august for alle, vi havde slet ikke ferie, vi arbejdede dag og nat for at gøre det muligt at bevare vores forretning. Da ildebranden skete, var det for mig som om forretningen fik en ny betydning. Nu er det en drøm.” – Carla

Kort tid efter, afgik hendes far ved døden og efterlod det fulde ejerskab og ledelse til Carla, som havde lænet sig meget op ad ham for vejledning under genopretningen af ildebranden.

Carla styrer nu hendes manufaktur i det lejede lokale ved siden af den nedbrændte fabrik, som stadigvæk er under genopbygning, mens hun kæmper for ligestilling, lokalmiljøets sundhed og for mere bæredygtig mode.

Billeder fra denimfabrikken i Portugal er leveret af JUST Female.

* Økologisk bomuld produceres med metoder og materialer der har en lav indvirkning på miljøet. Økologiske produktionssystemer genopbygger og vedligeholder jordens frugtbarhed, reducerer brugen af giftige og vedholdende pesticider og gødning og skaber biologisk diverse landbrug. Tredjeparts certificeringsorganisationer verificerer at økologiske producenter udelukkende bruger metoder og materialer der er tilladt i økologisk produktion. Endvidere vokser økologisk bomuld helt uden brug af giftige og vedholdende pesticider og syntetisk gødning. Og for medarbejdernes sundhed er det essentielt at arbejde med tekstiler fri for giftstoffer. I produktionen af påklædningsgenstandene har Carla også introduceret D2w@oxo-biologisk nedbrydeligt plastik, introduceret specialrenoverede vaskemaskiner der reducerer brugen af vand under vask af denim og har skabt en arbejdsstyrke af ’interventorer’ hvis opgave det er at have konstant opmærksomhed og handling på at sikre klimavenligheden af produktionen.